

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 163/2024-40

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Erikom Štepánkom, Ladislava Hudeca 15326/2A, Banská Bystrica, proti postupu Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní sp. zn. 12Co/69/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 12. februára 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na „súdnu ochranu“ podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom krajského súdu v konaní o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Zvolen s tým, že krajský súd bude zaviazaný zaplatiť jej finančné zadostučinenie 5 000 eur.

II.

2. Sťažovateľka sa žalobou z mája 2014 domáha vydania bezdôvodného obohatenia, vyporiadania neoprávnenej stavby a vypratania pozemku. Žalobu proti žalovaným podala na Okresnom súde Banská Bystrica, no vzhľadom na to, že na tomto súde pôsobila ako sudkyňa, podala súčasne námietku zaujatosti proti všetkým sudcom tohto súdu. Krajský súd uznesením z júla 2014 prikázal vec sťažovateľky na rozhodnutie Okresnému súdu Zvolen. Po prerušení konania od júna 2015 do približne polovice roka 2017 okresný súd medzitýmnym rozsudkom z januára 2018 určil, že základ nároku sťažovateľky je daný. Proti tomu podali žalovaní odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením z júna 2019 tak, že tento rozsudok zrušil.

3. Okresný súd po vrátení veci rozsudkom z 2. júna 2022 žalobe vyhovel. Proti tomu podali žalovaní odvolanie, ktoré bolo krajskému súdu predložené 26. augusta 2022. Uznesením z februára

2023 bola z rozhodovania o odvolaní vylúčená predsedníčka senátu krajského súdu a dodatkom k rozvrhu práce bol za sudcu spravodajcu od septembra 2023 určený namiesto práceneschopného sudcu iný sudca krajského súdu. Sťažovateľka sa 15. decembra 2023 predsedovi krajského súdu sťažovala na prietahy v konaní o odvolaní žalovaných. Na to jej predseda krajského súdu 12. januára 2024 uviedol, že k prietahom v konaní na krajskom súde došlo z objektívnych príčin a rozhodnutie možno očakávať v januári 2024. Následne bolo sťažovateľke doručené z krajského súdu predvolanie na pojednávanie 28. februára 2024.

III.

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti opisuje postupy okresného súdu v konaní o jej žalobe a krajského súdu v konaní o odvolaniach žalovaných a v súvislosti s vylúčením sudcov Okresného súdu Banská Bystrica. Následne poukazuje na celkovú dĺžku konania, ktorá predstavuje takmer desať rokov. Hoci prietahy identifikuje v postupoch okresného a krajského súdu a oba tieto sudy na začiatku ústavnej sťažnosti identifikuje ako porušovateľov, v návrhu na rozhodnutie ústavného súdu po odcitovaní niektorých izolovaných záverov rozhodnutí ústavného súdu žiada vysloviť, že k porušeniu jej základného práva došlo len postupom krajského súdu v konaní o poslednom odvolaní žalovaných proti rozsudku okresného súdu.

IV.

5. Hoci sťažovateľka v ústavnej sťažnosti opisuje aj postupy okresného súdu v konaní o jej žalobe, je zrejmé, že vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa domáha len voči postupu krajskému súdu v konaní o poslednom odvolaní žalovaných. Formulácia sťažovateľkou navrhovaného rozhodnutia zjavne nie je výsledkom formálneho omylu, ale jej nesprávneho presvedčenia spočívajúceho v tom, že nie je dôvod na to, aby sa vyslovenia porušenia základného práva domáhala aj voči postupu okresnému súdu. O tom svedčí i to, že sťažovateľka nielen voči krajskému súdu, ale ani voči postupu okresnému súdu nežiada vysloviť príkaz konať bez zbytočných prietahov a finančné zadosťučinenie žiada len od krajského súdu. Je tomu tak aj napriek tomu, že aj po rozhodnutí krajského súdu, ktoré môže viesť k právoplatnému skončeniu konania vo veci samej, na vybavenie veci sťažovateľky budú nevyhnutné ďalšie postupy okresného súdu (doručenie rozhodnutia krajského súdu, rozhodnutie o výške náhrady trov konania).

6. Ustanovenie § 56 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však jeho samotnej podstaty (I. ÚS 155/2019). Preto nebol dôvod, aby ústavný súd sťažovateľku vyzval na doplnenie jej ústavnej sťažnosti aj voči postupu okresného súdu. Rovnako z toho treba dospieť k záveru, že vecne treba preskúmať len možné porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (v ústavnej sťažnosti nesprávne označeného ako práva na súdnu ochranu) podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

7. K tomu treba uviesť, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00), no nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01,

I. ÚS 66/02). Pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 63/00).

8. Postup krajského súdu v konaní o odvolaní žalovaných proti rozsudku okresného súdu, ktorým bolo vyhovené žalobe sťažovateľky, nie je optimálny a je poznačený prietahmi. Tieto prietahy však vzhľadom na celkovú dĺžku konania o odvolaní nemajú taký rozmer, z ktorého by bolo možné dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. V čase podania ústavnej sťažnosti sťažovateľky konanie na krajskom súde trvalo približne 17 mesiacov, a to vo veci sťažovateľky, ktorá sa vyznačuje zvýšenou mierou náročnosti. Odvolaním namietaným rozsudkom okresného súdu bolo rozhodnuté po relatívne rozsiahlom dokazovaní o viacerých nárokoch sťažovateľky (zaplatenie bezdôvodného obohatenia 2 140 eur, zriadenie vecného bremena k pozemku sťažovateľky v prospech rodinnému domu žalovaných, vypratanie časti pozemku žalovanými z pozemku sťažovateľky). Okrem toho nemožno konštatovať úplnú nečinnosť krajského súdu v konaní o odvolaní, keďže po predložení odvolania bolo rozhodnuté o vylúčení predsedníčky senátu krajského súdu a bezprostredne po sťažnosti sťažovateľky predsedovi krajského súdu došlo k tomu, že krajský súd vo veci sťažovateľky nariadil pojednávanie.

9. Preto je ústavná sťažnosť, ktorou sa namieta len postup krajského súdu v konaní o poslednom odvolaní žalovaných, zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá. Tento záver sťažovateľke nebráni v tom, aby prietahy v postupe okresného súdu v konaní o jej žalobe a krajského súdu v konaniach o opravných prostriedkoch namietla ústavnou sťažnosťou tak, aby bolo možné zohľadniť celkovú dĺžku stále právoplatne neskončeného konania o jej žalobe, keďže na toto konanie nemožno nahliadať len cez ostatný postup krajského súdu, ktorý bol namietaný touto ústavnou sťažnosťou.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2024

Robert Šorl
predseda senátu